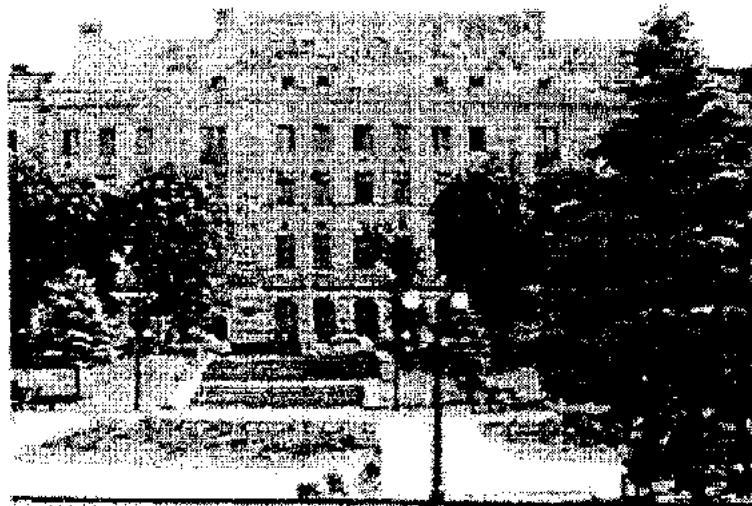

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ – УРОДЖЕНЦІ БУКОВИНИ

(XIX ст. – ПЕРША ПОЛОВИНА XX ст.)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Чернівці, 2010

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ – УРОДЖЕНЦІ БУКОВИНИ

(XIX ст. – ПЕРША ПОЛОВИНА XX ст.)

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК (НА ДОПОМОГУ ВИВЧАЮЧИМ ІСТОРІЮ МЕДИЦИНИ)

Укладачі:

**В.Ю. Третяк – зав. довідково-бібліографічним відділом;
С.І. Задерей – бібліограф**

**Комп'ютерний набір:
Задерей С.І.**

Від укладачів

Біографію людини створюють її вчинки. Сукупність таких біографій багатьох людей – особистостей створює творчу біографію краю.

Великий Гіппократ підкреслював, що “лікар повинен знати, що було відомо до нього, якщо не бажає обманювати себе та інших”. Лікувальне мистецтво, за його висловом, “можна удосконалювати збереженням, застосуванням і збагаченням правилами і спостереженнями, залишеними нашими предками”.

Саме для того, щоб повернути із забуття імена славних медиків Буковини, і створений біобібліографічний покажчик “Українські лікарі – уродженці Буковини”. Біографії особистостей, що включені у цей покажчик, становлять важливий, цінний матеріал, який допомагає зрозуміти конкретний період історії розвитку медицини та охорони здоров’я краю. Пошук необхідної інформації був кропітким і цікавим. Знайдені нові імена лікарів, які своєю працею будували надійні підвалини для майбутнього розвитку медицини Буковини.

Відбір матеріалу покажчика визначався прагненням укладачів чітко висвітлити факти і події, що безпосередньо стосуються життя і діяльності наших земляків, імена яких в ньому представлені.

Структура покажчика відповідає основній меті: ознайомити студентів, науковців і краєзнавців з історією медицини на Буковині, розвитком та становленням охорони здоров’я в краї на прикладах біографічних відомостей про українських лікарів, уродженців Буковини. Пам’ятаймо вислів нашої великої землячки Ольги Кобилянської: “Згадуйте предків своїх, щоби історія перед вами не згасла, золотої нитки не згубить...”.

До покажчика увійшли відомості про 26 лікарів-буковинців.

Звичайно їх було більше, різних національностей і різних життєвих позицій. Нас цікавили лише українські лікарі – найбільш цікаві особистості. Поза увагою укладачів залишилося ще чимало лікарів-буковинців. Це і Воевідка, Козакевич, Жуковський, Крихтюк, Ключенко, Івасюк, Корниляк, Квасницький, Бордейний, Клим, Проць та інші.

Перші сторінки покажчика займає список скорочень, які вживаються в тексті. Біографії лікарів подано за алфавітом прізвищ. Майже кожен життєпис закінчується переліком найважливіших праць автора та бібліографією. В біографіях подано лише основні факти життя, більш поширено з ними можна ознайомитись в бібліографії до кожної теми та в кінці покажчика.

Закінчується покажчик переліком джерел, які були використані укладачами в своїй роботі.

Часові рамки покажчика охоплюють в основному період з XIX ст. до створення у 1945 році медичного інституту в Чернівцях.

Видання розраховане на науковців, студентів, які вивчають історію медицини, краєзнавців та пересічних громадян, яким не байдужа історія краю.

Всі критичні зауваження і побажання будуть прийняті з вдячністю.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АМА	Американська медична асоціація
АМН	Академія медичних наук
ВД	“Врачебное дело”
ВК	Військова колегія
ВТ	Військовий трибунал
ВУАН	Всеукраїнська Академія Наук
ВУЛТ	Всеукраїнське лікарське товариство
ГПУ	Головне політичне управління (пізніше КГБ)
ГФУ	Громадянський форум українців
ЕСУ	Енциклопедія Сучасної України
ЗМПЛС	Збірник математично-природничо-лікарської секції
ЗУНР	Західноукраїнська Народна Республіка
КДБ	Комітет державної безпеки
КІУС	Канадський інститут українських студій
КМАПО	Київська медична академія післядипломної освіти
КПЗУ	Комуністична партія Західної України
КУК	Конгрес (комітет) українців Канади
КУН	Конгрес українських націоналістів
НКВД	Народный комиссариат внутренних дел
НКОЗ	Народний комісаріат охорони здоров'я
НРУ	Народний Рух України
НТШ	Наукове товариство ім. Т.Г. Шевченка
ОУК	Об'єднання українських канадців
ОУН	Організація українських націоналістів
ПУН	Провід українських націоналістів
СДМІ	Станіславівський державний медичний інститут
СКВУ	Світовий конгрес вільних українців
СУЛ	Спілка українських лікарів
СУМ	Спілка української молоді

СУМА	Спілка української молоді Америки
СУМК	Спілка української молоді Канади
СУОА	Спілка українських організацій Австралії
СУСТА	Спілка українських студентських товариств Америки
СФУЛТ	Світова федерація українських лікарських товариств
ТОУК	Товариство об'єднаних українських канадців
УАКР	Українсько-американська координаційна рада
УАПЦ	Українська автокефальна православна церква
УВФ	Український визвольний фронт
УГА	Українська Галицька Армія
УДК	Український допомоговий комітет
УІА	Український інститут Америки
УЛТ	Українське лікарське товариство
УЛТПА	Українське лікарське товариство Північної Америки
УМХС	Українська медично-харитативна служба
УНО	Українська національна організація
УНР	Українська Народна Республіка
УПА	Українська Повстанська армія
УСС	Українські Січові Стрільці
УХДП	Українська християнсько-демократична партія
УЧХ	Український Червоний Хрест
IRO (IPO)	International Refuges Organization Міжнародна організація у справах біженців при ООН)
UNRRA (УНРРА)	United National Relief and Rehabilitation Administration (Адміністрація Об'єднаних Націй для допомоги і відбудови)

Ераст БУРАЧИНСЬКИЙ

Народився 20 березня 1920р. в Чернівцях у родині д-ра Тита Бурачинського. В 1925р. переїхав з батьками до Львова, де у 1938р. закінчив Українську академічну гімназію.

У 1938р. почав навчання на медичному факультеті Львівського університету, продовжував його і у воєнні роки. В лютому 1944р. одержав диплом лікаря. Практикував місяць у німецькому військовому шпиталі інфекційних хвороб у Львові, а потім – три місяці у загальному шпиталі в Перемишлі. У червні 1944р. пішов добровольцем в українську дивізію “Галичина”. Після короткого військового навчання в Нойгаммері був відправлений на фронт. 22 липня 1944р. потрапив під Бродами у полон, перебував в ньому під чужим прізвиськом п’ять років. Працював лікарем у таборах полонених німців, угорців й італійців. У червні 1949р. звільнений з полону разом з великою групою німців, переїхав до Західної Німеччини, де жила його родина, став лікарем у таборі переміщених осіб у м. Діліпгені.

Восени 1950р. емігрував з ріднею до Австралії, де два роки працював у табірній лікарні в Бонегіля (штат Вікторія), а потім переїхав до Аделаїди, де після закінчення курсів англійської мови став помічником лікаря. Вчив охочих співу у школі українознавства та грі на фортепіано.

У 1958р. переселився з родиною до США, відбув однорічну інтернатуру в Чикаго. У 1960 р. склав державний іспит і одержав право на лікарську практику в шпиталі Іллінойс. Спершу працював у Дайверноні, а з червня 1962р. – у Мейвуді біля Чикаго. Член УЛГПА та Американської Академії родинних лікарів, постійно займався фаховим удосконаленням.

Крім медичної, має вищу музичну освіту, навчався у Вищому музичному інституті ім. М.Лисенка у Львові по класу фортепіано, закінчив курс диригентів. Співав у хорі “Сурма”, а також у хорах Успенської церкви і кафедри Св. Юра у Львові. У 1949-50рр. був диригентом українського хору в таборі переміщених осіб у Діліпгені над Дунаєм.

У перші роки перебування в Австралії був головою української громади у м. Водонг (штат Вікторія), там керував чоловічим хором. У Чикаго співав у хорі “Славута”. Довголітній активний член Пласту. З 16 років проходив навчання у літніх пластових таборах. В Австралії був головою Краєвої пластової старшини. У 1961-62рр. – станичний Пластової станиці в Чикаго, багато разів виконував обов’язки лікаря у пластових таборах.

Прибувши до Чикаго, став членом УЛГПА, двічі очолював його місцевий відділ. У 1965-66рр. був головою академічного товариства “Обнова”. Написав цікаві спомини з життя у полоні, а також кілька медико – популярних статей, опублікованих у жіночому журналі “Наше життя” (“Цукровиця”, “Жовчеве каміння” та ін.).

Одружений (1942р.) із Зіркою Лунів. Їх дочки: Роксолана – доктор філософії, Адріана – медична сестра, Таїсія – лікар-дантист, доцент університету в Чикаго.

Бібліографія: Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 3 [кер. наук.-редаки. підготов. М.Г. Железняк]. – К.: Інститут енциклопедичних досл. НАН України, 2006. – С. 601;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти / С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 73;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 41.

Мирослав-Андрій БУРАЧИНСЬКИЙ

Народився 18 серпня 1912р. у Чернівцях на Буковині в родині відомого українського хірурга і організатора медицини Тита Бурачинського. Там ходив до народної і середньої школи до 1925р., коли його батько переїхав до Львова на посаду хірурга, а згодом – директора Народної лікарни.

У 1930р. з відзнакою закінчив Українську академічну гімназію, почав навчання на медичному факультеті Львівського університету, яке завершив 1936р. З 1937р. – член УЛТ. Протягом року працював інтерном у загальному шпиталі Львова, після – рік у Народній лікарни.

З 1940р. почав свою науково-педагогічну діяльність на посаді асистента проф. Марковського на кафедрі нормальної анатомії Львівського медичного інституту, в 1941-44рр. на лікарсько-природничих фахкурсах. Після закінчення війни короткий час був лікарем поліклініки у м. Болехові біля Станіслава. З 1945р. працював на кафедрі нормальної анатомії Станіславівського (пізніше Івано-Франківського) медичного інституту 28 років, спочатку асистентом, а з 1954р. – доцентом.

Для нього була характерна відданість науковій роботі, висока працьовитість і педантичність, міг проводити в лабораторії по 12 годин у день. Проводив експериментальні та анатомічні дослідження колатерального кровообігу. Добре знав суміжні спеціальності – патанатомію, гістологію, ембріологію, фізіологію. Володів багатьма мовами, перекладав з 5 іноземних мов без словника, а ще з 10 мов – із словниками, тому його нерідко називали

“ходячою енциклопедією”. Опублікував понад 30 наукових праць, підготував статтю з української фармацевтичної термінології.

Написав і оформив докторську дисертацію “До функціональної анатомії артеріального русла деяких органів сечової системи в філогенетичному аспекті”. Тому що він був представником старої галицької інтелігентської родини, безпартійному, йому не дали змоги її захистити. Під різними приводами відкладали апробацію роботи, а в 1973р. зразу ж після успішного внутрішнього захисту М.Бурачинського відправили з посади доцента на пенсію. Готова дисертація лишилася в родинному архіві. Він ще 10 років працював перекладачем іноземної літератури у бібліотеці медичного інституту.

Був людиною з широкими зацікавленнями, багато читав, любив літературу, мистецтво, музику, гру на бандурі. Брав участь у діяльності Товариства охорони пам’яток історії та культури. Свої медичні часописи передав кафедрі для загального користування. Був одружений з Вірою Стернюк. Четверо їх дітей стали лікарями. Дочка Ірина Білянська завідувала клініко-біохімічно-імунологічною лабораторією в Івано-Франківському медичному інституті, Богдан Бурачинський – лікар-терапевт, завідувач відділу функціональної діагностики в лікарні швидкої допомоги у Львові. Олександр Бурачинський – лікар-фтизіатр кістково-туберкульозного санаторію в с. Ворохті, Андрій Бурачинський – лікар-фізіотерапевт бальнеологічної поліклініки в м. Трускавці.

Помер 18 вересня 1987р. в Івано-Франківську.

Праці: Розвиток твердої мозкової оболонки та її похідних у бика //Тези доп. I Укр. конф. анатомів, гістологів і ембріологів (АГЕ). – Харків, 1948;

Матеріали до ембріогенезу твердої мозкової оболонки та її паростків: канд. дисертація. – Львів, 1952;

К эмбриогенезу твердой мозговой оболочки и ее отростков //Архив АГЭ. – 1956. – т. 33, вып.2;

Кровоснабжение мочевого пузыря в условиях окольного кровообращения //Тез. докл. Укр. конф. анатомов, гістологов и ембріологов (АГЭ). – Харьков, 1956;

Пластичность артерий мочевого пузыря в условиях эксперимента //Урология. – 1957. – № 5;

Артерии мочевого пузыря и предстательной железы в условиях окольного кровообращения //Архив АГЭ. – 1960.

Бібліографія: Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 3 [кер. наук.-редакц. підготов. М.Г. Железняк]. – К.: Інститут енциклопедичних досл. НАН України, 2006. – С. 601;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти / С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 72;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П. Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 42.

Тит-Євген БУРАЧИНСЬКИЙ

Народився 5 січня 1880р. у с. Криворівня (Гуцульщина). Його батько, який був священником, закінчив три факультети (теології, української літератури та класичної філології) Львівського університету.

Середню освіту здобув у Чернівцях, а медицину вивчав у Львові.

У 1907р. переїхав на Буковину, отримав посаду головного хірурга у чернівещькій центральній лікарні. Під час Першої світової війни працював лікарем-хірургом в австрійських військових шпиталях, а в 1919р. став лікарем-отаманом УГА та шефом українського військового шпиталю в Тернополі.

У 1925р. повернувся з родиною до Львова, став керівником хірургічного відділу Народної лікарни, а згодом і одним з творців і першим директором українського шпиталю Народної лікарни ім. митрополита А.Шептицького. У 1944р. був евакуйований німцями спершу до Хойніца на Помор'ї, а згодом до м. Тчева біля Гданська, де працював як хірург-ларинголог у міському шпиталі до 1949р.

Написав серію наукових праць, які друкувалися перед Першою світовою війною у польському журналі "Lwowski Tygodnik", а також в "Українському медичному віснику" (Прага) та "Лікарському віснику" (Львів).

Крім того, публікував статті на медично-популярні теми у львівських часописах "Діло", "Народне здоров'я". Кілька разів очолював УЛТ, брав активну участь у роботі Українського гігієнічного товариства у Львові. Дійсний член НТШ. Був одружений із Зеновією Левинською. Їх сини Мирослав і Ераст стали лікарями.

Помер 23 червня 1968 р., похований на цвинтарі у Тчеві.

Праці: Причинок до лікування непрохідності долішніх мочових шляхів //УМВ. – 1923, Ч. I.;

Уваги про шкільну гігієну //УМВ. – 1924, Ч. 3-4;

Про запалення паростка сліпої кишки в килі //ЛВ. – 1926, ч. I. – С. 13-18;

Про потребу будови українського шпиталю у Львові //ЛВ. – 1927, Ч. 3-4. – С. 21-24;

Про лікування жиляків //ЛВ. – 1931, ч. I. – С. 10-15;

Народня Лікарня в 1930 році //ЛВ. – 1931. – ч. 2-3. – С. 41-44;

Хірургічне лікування недуг шлуяку //ЛВ. – 1931. – Ч. 2-3. – С. 18-24;

Про новітнє лікування ран //ЛВ. – 1933. – ч. I. – С. 1-13;

Хірургія при цукрівниці //ЛВ. – 1934. – ч. 2. – С. 35-38;

Травма і туберкульоза //ЛВ. – 1936. – Ч. 5. – С. 133-142;

Хірургічне поступовання при сепсисі //ЛВ. – 1939. – ч. 2. – С. 37-38;

Звіт з діяльності першого шпиталю Народної Лікарни (1938-1939) //ЛВ. – 1939.

Бібліографія: Д-р Тит Євген Бурачинський. Мое життя: автобіографія і бібліографія. – Лікарський вісник. – 1982. – Ч. 105. – С.53-59;

Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 3 [кер. наук.-редакц. підготов. М.Г. Железняк]. – К.: Інститут енциклопедичних досл. НАН України, 2006. – С. 601-602;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 71;

Помер д-р Тит Бурачинський. – Лікарський вісник. – 1968. – Ч. 50. – С.64;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П. Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 43.

Марія ВИРЕНКА-ЯКУБОВИЧ

Лікар загальної практики у Нобел-Парку, штат Вікторія (Австралія). Народилася 31 липня 1921р. в с. Ленківці на Буковині. В 1939р. закінчила жіночу гімназію у Чернівцях.

Вивчати медицину почала в 1939р. у Яссах (Румунія), закінчила докторантуру в 1947р. у Фрайбурзькому німецькому університеті. В 1947-49рр. працювала у лікарні УНРРА-ІРО Фрайбурга.

У 1949р. емігрувала з родиною в Австралію. Оскільки не могла працювати за спеціальністю, спочатку працювала медсестрою, а згодом упродовж 23 років – учителькою історії вищих класів “Рідної школи” ім. Лесі Українки у Нобел-Парку. Заміжня за адвокатом Іваном Якубовичем. Мають дітей: Діану та Ігоря – обоє лікарі.

Бібліографія: Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П. Пундій. – Львів: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 47.

Кость ВОЄВІДКА

Народився 3 травня 1891 р. у Празі у родині Лева Воевідки, лікаря і громадського діяча Буковини.

Середню освіту здобув у Чернівцях і Перемишлі, медичну освіту отримав у німецькому університеті Праги, у який поступив у 1909р.

Під час Першої світової війни вступив до УСС і був призначений кошовим лікарем у Розвалові над Дністром, а потім – у Верполянці. У 1916р. під час бою під Конюхами потрапив у російський полон. У 1917р. разом із д-ром Іваном Рихлом організував санітарну службу для Січових Стрільців. Пізніше посланий урядом УНР до Берліна як шеф санітарної місії, яка займалася українськими полоненими. В 1921-23рр. отримав у берлінській клініці спеціалізацію з гінекології та акушерства.

У 1923р. став асистентом проф. Вагнера у гінекологічній клініці в Празі. З 1918р. працював у Києві, активно займаючись організацією санітарної служби армії УНР, брав безпосередню участь у бойових діях на захист молодого української державності. Після падіння УНР повернувся в Галичину.

Пройшов спеціалізацію з гінекології в університетській клініці в Берліні та в 1925р. відкрив приватну практику у Станіславі. У 1939р. став завідувачем гінекологічного відділу загального шпиталю, а в 1941р. після відходу радянської армії був призначений його директором. Надавав допомогу українським повстанцям, проводив навчання лікарів і сестер для підпілля, виїздив у райони для консультацій та проведення операцій пораненими воїнами УПА у підпільних шпиталях.

Будучи членом УЛТ з 1927р., виступав з науковими доповідями а також публікував наукові статті в українських медичних журналах. Незважаючи на інтенсивну лікарську практику, знаходив час і на громадську працю. Був членом багатьох українських товариств і установ, головою Товариства охорони військових могил, засновником і головою філії УЛТ у Станіславі.

Загинув трагічно в березні 1944р. Вже майже напередодні втечі з міста гестапівці розстріляли його разом з дружиною і єдиним сином.

Праці: Дещо про рак //Здоров'є. – 1914. – ч. 5. – С. 66-70;

Гінекологічні кровотечі та їх лікування //УМВ. – 1924. – Ч. 3-4. – С. 137-145;

Диференційна діагноза і лікування позаматочної вагітності //ЛВ. – 1934. – ч. 3. – С. 77-88.

Бібліографія: Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 5 [кер. наук.-редакц. підготов. М.Г. Железняк]. – К.: Інститут енциклопедичних досл. НАН України, 2006. – С. 17;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження //Лікарі – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 48-49.

Ярослав ВОЄВІДКА

Народився 26 жовтня 1909р. на Буковині, де його батько був лікарем. Навчався спочатку в Коломийській, пізніше у Станіславівській гімназіях. Медичну освіту здобув у Краківському університеті у 1933р. і там почав спеціалізацію з хірургії у проф. Гляцеля.

Написавши докторську працю у 1937р., перейшов на гінекологічний відділ проф. Шимановича. В краківському періоді своєї спеціалізації підготував дві наукові праці: “*Cor myomatousum*” (спільно з проф. Шимановичем) та “Післяопераційні ускладнення при надшийковій ампутації матки”, які були виголошені на з’їзді польських гінекологів у червні 1939р.

У 1941р. запрошений на посаду доцента та заступника директора університетської клініки у Львівському медінституті. Після трагічної смерті проф. О.Подолінського восени 1943р. став директором клініки. Його роботи з акушерської пропедевтики вважалися цікавими і корисними для студентів.

З 1945р., опинившись в еміграції (Німеччина), брав активну участь у діяльності Лікарського товариства та УМХС, був директором української поліклініки у Мюнхені. Науково досліджував вплив вітаміну “К” на жіночі кровотечі, про що доповідав на першому науковому з’їзді лікарів у Карльсфельді в 1946р. Після приїзду до США у 1949р. оселився в Нью-Йорку, де підтвердив лікарський диплом та відкрив приватну практику.

Брав активну участь у лікарському житті, був одним із засновників УЛТ в США, потім його головою, а через деякий час – редактором “Лікарського Вісника”. Цікавився громадськими справами, особливо опікувався українськими студентами.

Був другим головою Головної управи УЛТПА в 1955-59рр. та другим редактором “Лікарського Вісника” (видав 4 числа). Під час його роботи було проведено два наукові з’їзди УЛТПА (Клівленд 1956 р., Чикаго 1958р.).

Був одружений з Христиною Терлецькою, з якою виховав сина Ігоря (лікар-гінеколог) та дочку Мотрю.

Помер 25 січня 1981 року.

Бібліографія: Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 5 [кер. наук.-редакц. підготов. М.Г. Железняк]. – К.: Інститут енциклопедичних досл. НАН України, 2006. – С. 17;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 67;

Осіничук Р. Доктор медицини Ярослав Воевідка: посмертна згадка /Р.Осіничук //Лікарський вісник. – 1981. – Ч. 101. – С. 103-104.;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 133;

Харкевич М. Доктор Ярослав Воевідка /М.Харкевич //Лікарський вісник. – 1981. – Ч. 101. – С. 102-103.

Василь ВОЛЯН

Народився 1822р. на Буковині. У 1866-99рр. був директором головного шпиталю в Чернівцях. За його ініціативою у 1866р. засновано новий краєвий шпиталь, що відповідав вимогам сучасної медицини. Як народоволець у 1890р. був послом до буковинського сейму і віденського парламенту. За заповітом залишив усе своє майно українським ремісникам у Чернівцях, а свій дім – “Селянській касі”.

Помер у 1899 році.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 64-65;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 51.

Северин ГЛИНСЬКИЙ

Лікар загальної практики у бельгійському Конго та Канаді. Народився 15 липня 1905р. в с. Степанівка на Буковині, де його батько був директором школи. Середню освіту одержав у Другій державній гімназії в Чернівцях. Відслужив один рік у румунському війську.

Медичну освіту завершив у 1934р. у бельгійському університеті Льєжа. Під час навчання був активним учасником українських студентських товариств. Ще рік додатково вивчав тропічну медицину.

У 1936-50рр. працював лікарем у бельгійському Конго. В 1950р. повернувся у Бельгію, де одружився з Павлою де Вільде. У 1951р. сім'я емігрувала у Канаду. Спочатку перебував у Торонто, через рік переїхав у Монреаль, де працював лікарем. У 1963р. вступив у члени козацтва “Чорноморе” та брав участь у ювілейному з'їзді козацтва у Філадельфії.

Помер після тяжкої хвороби 13 вересня 1964 року. Похований на цвинтарі Монт-Рояль у Монреалі.

Бібліографія: Доктор Северин Глинський: некролог //Лікарський вісник. – 1965, Ч. 36. – С. 49-50;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 63.

ГУЗАРИ

(родина громадських діячів Буковини)

Ольга Гузар

Ольга Захарівна (1888р., Відень – 22.05. 1945р., Чернівці) – дочка З. Павлюха – закінчила Інститут молодих дівчат у Перемишлі.

Від 1910р. разом з родиною мешкала у Чернівцях. Віце-президент (1921) і президент (1930-1932) товариства “Жіноча громада”, президент домового товариства “Мирнощі”.

Делегат від українського жіноцтва на жіночому конгресі меншин у Бухаресті (1925). Дописувала до “ЛНВ”, друкувалася у політично-інформаційному тижневику “Рідний край” (1926-30), газеті “Час” (1928-40 – редактор жіночої сторінки).

Перекладала твори німецьких і французьких письменників. У липні 1941р. – один із провідних членів Української національної ради Буковини й Бессарабії; у вересні того ж року разом з О.Зибачинським і В.Князьким передала німецькому уряду (через консула у Чернівцях) меморіал українського населення Буковини з протестом проти румун, окупації та вимогою приєднати Буковину до України. Була серед головних обвинувачених на Ясському процесі ОУН у січні 1942р., на якому засуджена румунською владою до 5-ти років ув’язнення. 16 грудня 1944р. заарештована радянськими органами державної безпеки за звинуваченнями у зраді Батьківщині та участі в діяльності ОУН Буковини.

Померла в ув’язненні. В 1991р. реабілітована, у 1993р. її ім’ям названа вулиця у Чернівцях.

Чоловік **Володимир** (1881р., м. Городок, нині Львівська область. – 16.10. 1944р., Чернівці) – дядько кардинала УГКЦ Л.Гузара – закінчив медичний факультет Львівського університету, докторантуру у Відні. Був лікарем у Чернівцях, зокрема лікував О.Кобилянську, активно співпрацював у товариствах “Український народний дім”, “Буковинський кобзар” (його голова), “Чорноморе”, “Довбуш”, займався благодійницькою діяльністю. За неофіційними даними – покінчив життя самогубством (прийняв отруту) після 3-х допитів у НКВС.

Дочка **Одарка** (1919р., Чернівці – 1942р., Київ) – художниця, разом із чоловіком О.Чемеринським розстріляна німцями у Бабиному Яру; син Ростислав (1921р., Чернівці – 10.09. 1945р.) 1 вересня 1944р. заарештований органами НКВС, 28 листопада 1944р. засуджений до 20-ти років таборів (помер в ув’язненні); старші сини Дмитро (1907р., Львів-Париж) та Любомир (07.10. 1911р., Чернівці – 30.05. 1995р., Париж) емігрували до Франції.

Бібліографія: Дуда А. Репресії проти української інтелігенції Буковини (1944-1951) /А.Дуда //Буковинський журнал. – 1996. – Ч. 1-2;

Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 6 [кер. наук.-редакц. підготов. М.Г. Железняк]. – К.: Інститут енциклопедичних досл. НАН України, 2006. – С. 594;

Коваленко П. Трагедія сім'ї Гузарів /П.Коваленко //Буковина. – 2000, 8 листопада;

Старик В. Трагедія родини Гузарів /В.Старик //Час. – 1992, 28 лютого.

Ірина ДИБА-МІХАЛАКИ

Лікар-офтальмолог у Бухаресті (Румунія). Народилася 15 вересня 1926р. в с. Орпивці Чернівецького повіту на Буковині у родині священника Івана Диби із села Гаврилівці (Буковина). Початкову освіту одержала у рідному селі, в ліцеї навчалась у Чернівцях. Закінчила середню школу с. Крайова на Буковині.

Медицину вивчала (1947–53) в Румунському університеті у Бухаресті. Спеціалізувалася і працювала як лікар-офтальмолог у м. Галац. У 1959р. переїхала в Бухарест, де її чоловік був службовцем міністерства юстиції. Тут працювала в місцевій поліклініці.

З 1992р. на пенсії. Бере участь у громадському житті української діаспори: відвідує українські імпрези, Шевченківські свята, подає фахову допомогу українцям. Після смерті чоловіка проживає у Бухаресті.

Бібліографія: Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П. Пундій. – Львів: НТН у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 104.

Володимир ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ

Доктор медицини, відомий чернівецький хірург Володимир Залозецький народився 1 березня 1842р. в с. Княже на Снятинщині.

Після закінчення з відзнакою у 1860р. Чернівецької гімназії вступив до Йосифінської військово-медичної академії у Відні.

Після закінчення академії в 1866 році був призначений лікарем в 15-й піхотний полк, що брав участь у військових операціях проти Пруссії. У важких бойових умовах В.Залозецький оперував поранених солдат. За зразкове

виконання обов'язку його нагороджено срібною воєнною медаллю та присвоєно звання старшого лікаря.

Після війни він навчався у Віденському операційному інституті, по закінченні якого у 1869р. отримав призначення на посаду лікаря 41-го піхотного полку, який дислокувався в Чернівцях. В 1869 році він стає активним членом Товариства лікарів Буковини, а з 1870р. – його секретарем. З 1872р. очолив всю медичну службу 41-го піхотного полку. Під час російсько-турецької війни (1876-1878) знаходився у діючих військах в Боснії. До Чернівців повернувся в 1879р. кавалером Рлицарського хреста, ордена Франца Йосифа та російських орденів Святого Станіслава і Святої Анни. З виходом у відставку в тому ж році був призначений членом Буковинської крайової санітарної ради. З 1886р. працював провідним хірургом крайового шпиталю.

Доктор В.Залозецький користувався великим авторитетом серед медичної громадськості, регулярно виступав з доповідями на науково-практичних конференціях Товариства лікарів Буковини.

В 1877р. його призначають заступником голови Товариства, а з 1882р. і до кінця життя – головою. Він виявляв також велику активність у громадсько-політичному житті, був співзасновником Народного дому в Чернівцях, а з 1890 року постійно обирався до Чернівецької міської ради.

З відкриттям у Чернівцях крайового шпиталю (1886) В.Залозецький очолив хірургічне відділення, тобто став головним хірургом краю.

Помер в 1898 році на операційному столі у віці 56 років. По його смерті в залі засідань Товариства лікарів Буковини висів його портрет, а в хірургічному відділенні Центральної лікарні – пам'ятна табличка. В його честь міська рада перейменувала Робітничу вулицю на вулицю доктора Залозецького.

На вшанування його пам'яті в наш час розпорядженням представника Президента України в Чернівецькій області від 30 квітня 1993р. засновано обласну премію ім. Володимира Залозецького для відзначення працівників охорони здоров'я області.

Бібліографія: Володимир Залозецький – перший головний хірург Буковини /В.Е. Кардаш, В.В. Білоус, Ю.Т. Ахтемійчук, В.І. Білоус //Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2006. – № 3. – С. 91-92;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 69-70;

Масан О. Чернівці: 1408-1998. Нариси історії міста /О.Масан, І. Чеховський. – Чернівці: Місто, 1998. – 213 с.;

Павлюк О.М. Буковина. Визначні постаті: 1774-1918: біографічний довідник /О.М. Павлюк. – Чернівці: Золоті литаври, 2000. – 252 с.

Володимир ІВАНОВИЧ

Лікар-психіатр, проживав в Огайо (США). Народився 14 березня 1905р. в м. Чернівці на Буковині в родині українських інтелігентів. Батько – Северин Іванович, колишній полковник армії УНР, мати – Марія Душенко, вчителька.

Середню освіту здобув у Чернівцях, медицину вивчав у Варшавському університеті. У 1940р. одружився з Євгенією Слободян із Заліщиків на Тернопільщині. Потім працював лікарем у Відні, а після Другої світової війни провадив лікарську практику в таборах біженців в Австрії.

У 1945-53рр. був директором лікарні для біженців у Зальцбургу, подавав медичну допомогу воїнам УПА.

У 1953р. емігрував з дружиною в США, поселився у Дирборні (штат Мічиган) і почав працювати лікарем-психіатром. Згодом переїхав у Лайму (штат Огайо) і нарешті у Клівленд, де працював до виходу на пенсію у лікарні для американських ветеранів. Тут був членом церкви Св. Покрови УПКЦ в Пармі та належав до УЛТПА (відділ Огайо).

Помер після операції 28 серпня 1984 році. Похований на православному цвинтарі в Бавнд Бруку.

Бібліографія: Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів: НТГ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 124-125.

Євген КОБРИНСЬКИЙ

Народився 25 січня 1864р. у с. Космачі (Гуцульщина) в українській родині. Гімназію закінчив у 1882р. в Чернівцях, а медицину вивчав у Відні. Брав активну участь в українському студентському житті, обирався головою Українського Академічного товариства "Січ" (1886-87рр.).

Після закінчення університету спеціалізувався в клініках Берліна, Дрездена, Вроцлава і Праги. У 1892-98рр. практикував у Боснії (Костайніце) як окружний лікар, був також корабельним лікарем австрійського флоту.

На початку 1900-х років. прибув на Буковину, займався успішною лікарською практикою в Чернівцях. Тут разом з д-ром В.Гузарем організували українську лікарську допомогу і безкоштовно обслуговували бідних пацієнтів.

У 1935р. з його ініціативи організовано на базі жіночої громади та лікарської допомоги 6-тижневий курс гігієни та першої медичної допомоги в надзвичайних випадках.

Був засновником УЛТ у Львові, в Чернівцях тривалий час очолював філію товариства.

Помер 1 серпня 1938 року у Чернівцях.

Праця: Про лічене, ектонія везіце // 36. НТШ, 1899.

Бібліографія: Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П. Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 101;

Шевчукевич О. Доктор Євген Кобринський: некролог /О.Шевчукевич //Лікарський вісник. – 1939. – Ч.1-2.

Нарциз ЛУКІЯНОВИЧ

Народився у 1907р. у Чернівцях у сім'ї освітянського діяча і письменника Дениса Лукіяновича.

Закінчив медичний факультет у Львівському університеті, де захистив у 1932р. докторську дисертацію на тему: "Розумові хвороби і злочинність". Спеціалізувався з неврології і психіатрії в університетській клініці у проф. Гальбана.

Лікарську практику почав у Львові, де очолив неврологічний відділ української лікарні Народної лічниці ім. митрополита А.Шептицького. В 1938р. став провідним лікарем невропсихіатричної лікарні ім. Раппопорта, а 1940р. – викладачем у Львівському медінституті.

З 1946р. емігрував до Англії, де працював лікарем-психіатром у різних лікарнях, був деякий час викладачем в університеті м. Белфаста.

Був членом Королівського медичного товариства, Королівського коледжу психіатрії, член ПТГП і УЛТ. Він є автором 30 наукових праць про взаємини батьків і дітей, злочинність молоді, парагалюцинаційні явища, різні аспекти сексуальних відхилень.

Крім професійної і наукової праці, залишив слід в українській літературі. У молоді роки захоплювався поезією, вірші публікував у журналі "Назустріч", "Літературно-Науковому Віснику", у 1934р. вийшла друком епічна поема "Князь Олег Віщий" (перевидана в Англії в 1976 р.).

В Англії опубліковано ліричні поеми: "Вона й ми" і "Сонети" (1978р.), "Пори року", "В незнані сузір'я", "Мандрівки – Зелена Буковина" (1979р.) та "Осінь" (1985р.).

З 1973р. жив у Кембріджі (Англія), де і помер у 1985 році.

Праці: Позапірамідальні захворювання і Chorea Huntingtoni //ЛВ. – 1937, ч. 2. – С. 39-48;

Перегляд матеріалу амбулаторії для нервових і психічних хоріб "Народньої Лічинці" за 1936 р. //ЛВ. – 1937. – ч. 3. – С.77-83;

Випадок родинної появи розсіяної склерози //ЛВ. – 1938. -- ч. 1. – С. 1-8;

Перегляд матеріалу амбулаторії для нервових і психічних хоріб "Народньої Лічинці" у Львові за 1937 р. //ЛВ. – 1938. – ч. 2. – С. 50-55;

Випадок ювенільної форми поступового зникну м'яснів //ЛВ. – 1938. – ч. 3. – С. 86-91;

Бальнеотерапія в неврології //ЛВ. – 1938. – Ч. 4.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 67;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 133.

Ярослав МІГАЙЧУК

Лікар-стоматолог, меценат, що проживає у США. Народився 18 лютого 1924р. в с. Брідок на Буковині у вчительській родині Мігайчуків. Середню освіту здобув у приватній чоловічій гімназії в Чернівцях, іспит на атестат зрілості склав у 1949р. в Геттінгені (Німеччина). Там же в німецькому університеті у Геттінгені вивчав стоматологію (1946-50рр.).

Після еміграції у США підтвердив диплом стоматолога в американському університеті в Пітсбургу. Потім відслужив 2 роки в армії США як лікар-капітан. Закінчивши військову службу, оселився в м. Парма (штат Огайо), де провадив приватну стоматологічну практику.

Активний член УЛТПА в Клівленді, належить до кількох американських медично-стоматологічних товариств. Дуже активний в українському громадському житті, щедрий меценат. Допомагав кафедрі українознавства при Гарвардському університеті, очолив стоматологічну допомогу Україні. Організував і вислав в Україну устаткування і апаратуру для дев'яти стоматологічних кабінетів. У 1994р. організував передачу ще чотирьох стоматологічних кабінетів для Чернігова, Луганська, Херсону та до лікарні ім. Шептицького у Львові.

Одружений (1950) з Надією Карабін, мають двоє дітей. Син Юрій (1950 р.н.) – професор університету у Джорджтавні, донька Оксана (1954 р.н.) – корпоративний юрист.

Бібліографія: Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 196.

Іван Андрійович МІКУЛИЧ-РАДЕЦЬКИЙ

Хірург, видатний лікар і вчений, професор, почесний доктор багатьох європейських університетів.

Народився 16 травня 1850р. в м. Чернівці. Батько його був міським архітектором.

З відзнакою закінчив гімназію в рідному місті і у 1869р. вступив до медичного факультету Віденського університету, де звернув на себе увагу відомого в той час хірурга Теодора Більрота. Після закінчення навчання (1875р.) став його клінічним асистентом. Після публікації низки солідних наукових праць з хірургії, отримує звання асоційованого професора університету у Відні. Потім був запрошений на роботу у Краківський університет, де також здобув повагу тамтешніх науковців. Проте атмосфера у польській школі не відповідала його натурі, і він прийняв запрошення в університет у Кенігсбергу, де п'ять років був професором хірургії. Звідти в 1890р. перейшов на кафедру хірургії у Бреславі (нині Вроцлав) і очолив її.

Професор Мікулич-Радецький був найвизначнішим хірургом у тодішній Німеччині, що підтвердив проведений у 1903р. конгрес лікарів у Вроцлаві.

Клініка, побудована за його планом і під його особистим наглядом, вважалася тоді передовим закладом не тільки в Німеччині, але й у цілому світі з одним із кращих асептичних операційних залів. Слава про лікаря-українця лунала в Європі й Америці, а Вроцлав став світовим осередком хірургічної освіти. Австрійський уряд двічі запрошував його на кафедру хірургії у Відні, але тому, що австрійське міністерство освіти не мало коштів на побудову модерного хірургічного інституту, він туди не переїхав. Варто згадати, що коли в січні 1903р. занедужав митрополит Андрій Шептицький, до нього направили з Вроцлава професора Мікулича-Радецького.

У 1904р. І.Мікулича обирають головою VI Конгресу німецьких хірургів-ортопедів. Але особливо пишався він своєю приналежністю до Медичного товариства Буковини.

Незважаючи на світову славу, був щирою, доступною і надзвичайно симпатичною людиною. “Діло” за 5 липня 1905р. писало про нього ось так: “Малий ростом, худорлявий, рухливий, як живе срібло, він так лиш бігав по своїй клініці, обнимаючи своїм оком увесь той зложний апарат новомодного хірургічного закладу. Він був усюди. Не один чужинець, що начитався про Мікулича і його хірургічні праці, приїхав здалеку, щоб побачити того славного чоловіка, приймав його за клінічного помічника. Так просто виглядав він і одягався він також невибагливо”. Хоч був українського роду і знав українську мову, як і чимало інших буковинських українців, виховувався на німецькій культурі, а пізніше, присвятившись науковій праці, став “німецьким науковцем”. Але ми маємо право зачислити його до тих наших українців, які внесли значний вклад у світову медицину.

Прізвище Мікулича-Радецького залишилося по сьогоднішній день відомим у медицині завдяки термінам, як: “клітина Мікулича”, “тампонада за Мікуличем”, “хвороба Мікулича”, “синдром Мікулича”, “затискачі Мікулича”, “маска Мікулича”, “кут Мікулича”.

Помер у Вроцлаві 14 червня 1905 році у віці 55 років від неоперованого раку шлунку.

Іоганн А. фон Мікулич-Радецький опублікував 146 наукових праць. Найбільшого значення набули: “Атлас захворювань ротової порожнини й гортані” (у співавторстві з Міхельсоном. Берлін, 1892); “Захворювання ротової порожнини” (у співавторстві з В.Кюбель. Відень, 1892); “Ортопедична гімнастика при викривленнях хребта” (у співавторстві з В.Томашевською. Відень, 1904); “Керівництво з практичної хірургії” у 4 томах (у співавторстві з У.Бергманом і П. фон Брунс. Штутгарт, 1899-1901); “Зв’язки граничних розділів медицини і хірургії” у 14 томах (у співавторстві з Науніном. Штутгарт, 1895).

Бібліографія: Іван Андрійович Мікулич-Радецький (1850-1905) /В.П. Пішак, В.Е. Кардаш, В.І. Білоус, В.В. Білоус //Буковинський медичний вісник. – 2003. – № 2. – С. 219-221.;

Ківцера О.О. Іван Мікулич-Радецький – “німецький професор” із Буковини /О.О. Ківцера //Журнал вушних, носових і горлових хвороб. – 2002. – № 3. – С. 12-13;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 66-67;

Козловская М.П. О болезни Микулича /М.П. Козловская //Врачебное дело. – 1948. – № 9. – С. 825;

Микулич-Радецький Іван Андрійович (1850-1905) /В.П. Пішак, В.Е. Кардаш, В.І. Білоус, В.В. Білоус //Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2003. – Т. 2, № 4. – С. 9-11;

Павлюк О.М. Буковина. Визначні постаті: 1774-1918: біографічний довідник /О.М. Павлюк. – Чернівці: Золоті литаври, 2000.-252 с.;

Пейсах Н.А. Иоган Андреевич Микулич, его жизнь и деятельность (К 120-летию со дня рождения) /Н.А. Пейсах //Хирургия. – 1971. – № 2. – С. 145-146;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів: ТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 194;

Теличкін І.Л. Иоган Микулич (К 150-летию со дня рождения) /И.А. Теличкін //Хирургия. – 2000. – № 3. – С. 69-71.

Нестор Дмитрович МОНАСТИРСЬКИЙ

У 1847 році на околиці м. Чернівці, на Роші, в сім'ї Монастирських народився хлопчик Нестор, на долі якого було написано стати видатним медиком зі світовою славою. Середню освіту Н.Д. Монастирський здобув у Чернівецькій класичній гімназії (нині загально-освітня школа №1). Після закінчення Чернівецької гімназії у 1870 році Н.Д. Монастирський вступає до Віденського університету на медичний факультет. Закінчивши університет в 1875 року, він майже рік працює у клініці видатного австрійського хірурга Т.Більрота.

Наприкінці 1876 року Н.Д. Монастирського приймають на роботу в хірургічне відділення Петропавлівської лікарні (Санкт-Петербург) позаштатним ординатором. Водночас молодий лікар вивчає

патологічну анатомію у професора М.М. Руднева, під керівництвом якого захищає дисертацію “К патологии бугорчатой проказы (Lepa tuberosa)” (СПб., 1877).

Під час російсько-турецької війни (1877-1878) Н.Д. Монастирський працював хірургом в Ясському лазареті. Поряд з виснажливою роботою хірурга вчений досліджує збудників інфекційних хвороб, зокрема правця.

Після війни Нестор Дмитрович повертається до Петропавлівської лікарні, де успішно виконує серію оперативних втручань: остеопластичні операції, гастростомію, езофаготомію. Як хірург Н.Д. Монастирський мав великий авторитет. Він здійснив справжню революцію в хірургії XIX століття. Нестор Дмитрович першим у світі наважився з'єднати жовчний міхур з тонкою кишкою (холецистоєюностомія, холецистоентеростомія, операція Монастирського) у хворого на рак підшлункової залози. Першим у Росії виконав гастроентеростомію з приводу рубцевого звуження воротаря, довівши безпідставність гастростомії та бужування, яким тоді надавалася перевага. Першим у Росії славний і талановитий буковинець виконав холецистектомію.

У 1881-1882 роках увагу науковця знову привертає проблема виникнення правця. Н.Д. Монастирський вивчає причини виникнення цієї хвороби, аналізує вітчизняну і зарубіжну літературу, досліджує зрізи спинного мозку та периферичних нервів померлих від правця. Його погляди щодо етіології правця були опубліковані у вигляді наукової праці “Наблюдения и исследования о травматическом столбняке”.

Окрім проблеми правця, Н.Д. Монастирський вивчав збудників інших інфекційних захворювань, зокрема сапу. Таким чином, Н.Д. Монастирський першим у світі описав інволюційні форми збудника сапу.

Цікавою сторінкою життя Нестора Дмитровича Монастирського виявилась його викладацька діяльність. 38-річного вченого було запрошено на кафедру хірургії новоствореного в Санкт-Петербурзі Клінічного інституту (інституту удосконалення лікарів), де пізніше йому було присвоєно звання штатного професора. Він цікаво читав лекції лікарям, чудово керував їх роботою. В цей період Нестор Дмитрович видає цінний посібник “О современном лечении ран” (СПб., 1886), де висвітлено одне з найбільш актуальних питань хірургії того часу, наведено багато антисептичних засобів, методи їх застосування, способи з'єднування тканин, описано характер загоювання ран залежно від загального стану організму. Ця праця стала дуже цінною для хірургії. У 1887 році допитливий професор видає ще одну не менш цінну працю – “Современные взгляды на патологию и терапию воспалений суставов”.

Н.Д. Монастирський поряд з педагогічною діяльністю продовжує клінічну роботу. Як висококваліфікований хірург він успішно розтинає піддіафрагмальний абсцес транс-плевральним доступом, підшивши діафрагму до пристінкової плеври, успішно виконав резекцію шлунка з приводу раку.

Вчений чимало уваги надає нюансам місцевої анестезії. В середині 80-х років XIX століття Н.Д. Монастирський запропонував застосовувати з цією

метою саме слабкі розчини солянокислого кокаїну, що значно зменшувало токсичний вплив препарату на організм пацієнта.

У повному розквіті сил Н.Д. Монастирський тяжко захворів. Як досвідчений лікар він сам собі поставив діагноз – злоякісна пухлина нирки.

Нестору Дмитровичу все ж ризикнули зробити операцію в рідному інституті. Але, так і не доходячи свідомості, 24 травня 1888 року професор Н.Д. Монастирський помер.

Великому вченому виповнилося лише 40 років. За 13 років лікарської діяльності він встиг збагатити світову і вітчизняну хірургію відкриттями, які не забуті й донині. Він виховав низку видатних хірургів (Домбровський, Тиллін. Орлов), опублікував понад 40 наукових робіт.

Знаменно, що кафедра хірургії Санкт-Петербурзької медичної академії післядипломної освіти нині носить ім'я нашого славного земляка – всесвітньо відомого вченого і хірурга Н.Д. Монастирського.

Праці: “Наблюдения и исследования о травматическом столбняке”;

дисертація “К патологии буторчатой проказы (Lepra Luberosa)”;

“О современном лечении ран”;

“Современные взгляды на патологию и терапию суставов”.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 65-66;

Монастырский Нестор Дмитриевич //БМЭ: в 30-ти т. – Т. 15 /гл. ред. Б.В. Петровский. – 3-е изд. – М.: Сов. энциклопедия, 1981. – С. 431;

Околов В.Л. Нестор Дмитриевич Монастырский (к 125-летию со дня рождения) /В.Л. Околов //Хирургия. – 1973. – № 1. – С. 150-151;

Пішак В.П. Монастирський Нестор Дмитрович (1847-1888) /В.П. Пішак, Ю.Т. Ахтемійчук //Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2004. – Т. 3. – № 2. – С. 7-9;

Пішак В.П. Нестор Дмитрович Монастирський (до 155-річного ювілею славного буковинця) /В.П. Пішак, Ю.Т. Ахтемійчук //Бук. мед. вісник. – 2002. – Т. 6, № 1-2. – С. 125-126;

Соловов П.Д. Памяти проф. Н.Д. Монастырского (1847-1888) /П.Д. Соловов //Хирургия. – 1938. – № 5. – С. 147.

Софія ОКУНЕВСЬКА – МОРАЧЕВСЬКА

Народилася 12 травня 1865р. у Сторожинці (Буковина) в родині повітового лікаря.

Гімназію закінчила в 1887р. у Львові, виїхала вивчати медицину до Швейцарії, стала лікарем і мала тісні зв'язки з культурною елітою Буковини і Галичини, зокрема – з Ольгою Кобилянською, Наталією Кобринською, Василем Стефаником та ін. Про неї та її приятельку – Ольгу Кобилянську розповіла у спогадах Уляна Кравченко. В 1894р. закінчила навчання.

Перша українська жінка-лікар в Австро-Угорщині. Після підтвердження диплому працювала гінекологом у Львові, інших містах Галичини. У Львові вийшла заміж за д-ра В'ячеслава Морачевського, поляка, приятеля Василя Стефаника (згодом ректора Академії ветеринарних наук у Львові). Маючи ступінь доктора наук, була відомим вченим, приділяла багато уваги розвитку акушерської справи, надавши їй справді наукової основи. Переїхавши після Першої світової війни з чоловіком до Львова, створила там цілу школу акушерів-гінекологів, розробила дидактичні принципи навчання акушерській справі. Вона присвятила своє життя боротьбі з дитячою смертністю при пологах.

Під впливом Наталії Кобринської зацікавилася літературою, опублікувала кілька оповідань і наукових розвідок під псевдонімом “Єрина” в альманаху “Перший вінок”.

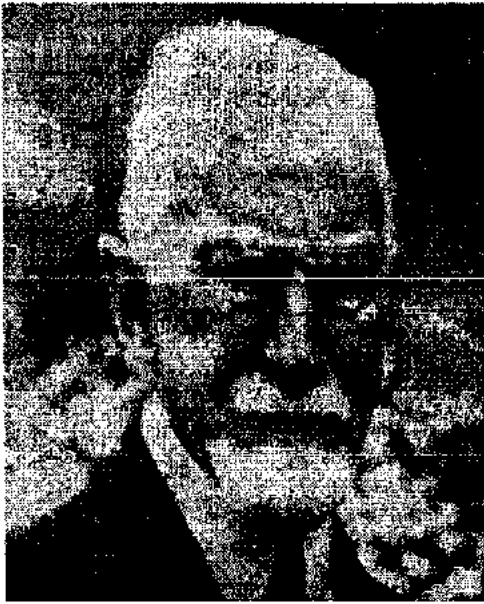
Померла в 1926 році.

У наш час на вшанування її пам'яті розпорядженням голови Чернівецької обласної державної адміністрації 30 червня 1997р. засновано щорічну обласну премію ім. Софії Окуневської для відзначення середніх медичних працівників охорони здоров'я області.

Праця: Вплив температури на осмотичне тиснене еритроцитів (з фізіологічної лабораторії проф. А.Бека у Львові) /ЗМПЛС НТШ. – Львів, 1898. – Т. 1, вип. 1. – С. 1-10.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 68;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 162.

Ярослав ОКУНЕВСЬКИЙ

Народився 5 березня 1860р. в сім'ї Іполита і Теклі Окуневських у містечку Радівці, на Південній Буковині. Підкреслимо принагідно, що Окуневські залишили помітний слід в історії українського культурного і громадського руху. Старший син Теофіл – відомий в Галичині адвокат, засновник “Просвіти”, посол до австрійського парламенту і галицького сейму, в період ЗУНР – член Національної Ради ЗУНР, член її Президії. У великій мірі завдяки йому в домівку Окуневських у Яворові навідувалися І.Франко, І.Українка, М.Коцюбинський, О.Олесь, О.Кобилянська та інші видатні люди

того часу. Дочка Ольга стала відомою піаністкою, чотири роки навчалась в М.Лисенка, акомпанувала на концертах оперній співачці Соломії Крушельницькій. А двоюрідна сестра Ярослава – Софія Окуневська була першою жінкою-лікарем в Галичині, приятелькою О.Кобилянської.

Після закінчення середньої школи вивчав медицину у Відні, де був головою Українського академічного студентського товариства “Січ”.

У 1884 році Ярослав Окуневський отримав диплом доктора медицини. Щоб відпрацювати отриману стипендію, став служити корабельним лікарем військово-морського флоту Австро-Угорщини, став адміралом, мав змогу подорожувати по багатьох країнах світу. На морях і океанах світу пройшло понад 30 років життя Ярослава Окуневського. Про свої враження розповідав у численних статтях, друкованих в українських часописах, видав кілька книжок.

1 листопада 1914 року отримав звання генерал-майора морської медичної служби.

У 1898 році в Чернівцях Д.Лукіянович та В.Будзиновський видали листи та опубліковані нариси Я.Окуневського окремою книжкою під заголовком “Листи з чужини”. Це подорожні нотатки - переважно яскраві картинки з життя Європи, Азії та Північно-Східної Африки кінця XIX століття. За оцінкою І.Франка, “Листи з чужини” стали “взірцем української мемуарної та туристичної літератури”.

Після проголошення у 1918 році Західно-Української Народної Республіки Окуневський очолює Державну медичну місію ЗУНР у Відні. У 1919-му переїжджає в Городенку, до брата. В цей час стає головнокомандувачем у санітарних справах Державного секретаріату ЗУНР.

Поразка УНР стала важким моральним ударом для вже літнього генерал-майора.

Останні 10 років життя провів у брата Теофіла, в Городенці, де працював лікарем у лікарні, яку свого часу збудував за власні кошти.

Загинув трагічно 24 жовтня 1929 року.

У процесі національного відродження у нашу історію і культуру повертається ім'я Ярослава Окуневського – великого патріота України. Так, у Києві перевидано недавно його книгу; “Листи з чужини”, у кількох містах названо його іменем вулиці, засновано премію імені Я.Окуневського та відповідний нагрудний знак, який належить до загальнофлотських відзнак.

Праці: Допомога полоненим //Воля (Відень). – 1884. – Т. 2, Ч. 4;

Ще про санітарну допомогу Україні. – Там же. – Т. 2. – ч. 10;

Червоний Хрест на Україні. – Там же. – Т. 4, Ч. 7-8;

Чорногора і чорногорці //Діло (Львів). – 1885.

Бібліографія: Блонський Р.В. Видатний український військовий лікар Ярослав Окуневський /Р.В. Блонський //Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2004. – № 3. – С. 60-63;

Врублевська В. Соломія Крушильницька: роман-біографія /В.Врублевська. – К.: Дніпро, 1986.;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 67;

Малик В. Світло рідної землі: до 150-річчя від дня народження /В. Малик //Буковина. – 2010. – № 21;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 162.

Євген ОМЕЛЬСЬКИЙ

Народився у 1901р. в с. Онуті (Буковина) над Дністром. Початкову школу закінчив в Онуті, а середню – в Чернівцях у 1910р.

Медицину вивчав у Віденському університеті, де в 1926р. отримав диплом доктора медицини. Спеціалізувався спочатку з патології, а потім з внутрішньої медицини, неврології і психіатрії у віденських та чернівецьких шпиталях. Практикував у Чернівцях, а під час і після війни – у Дрездені, Райхенбау та Ульмі в Німеччині.

По еміграції у 1952р. у США продовжував своє навчання, закінчивши спеціальні курси в Колумбійському університеті та медичному інституті Клівленда. Працював спершу в шпиталях Нью-Йорку, а, переїхавши до штату Огайо, – у шпиталях у м. Атенс, Клівленд і Бренсвілл. Був активним у громадському українському житті, належав до американських медичних товариств та до УЛТПА.

Цікавився також музикою, городництвом та стенографією. Допоміг НТШ в Нью-Йорку перевидати “Українську стенографію” О.Павейка, яку доповнив і

цілковито фінансував. Створив видавничий фонд ім. Є.Омельського в рамках Українського Інституту Гарвардського університету.

Помер 22 липня 1980 року.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 73;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 165.

Ярослав СІМЕНОВИЧ

Лікар загальної практики, український громадський діяч, що проживав у США. Народився 16 лютого 1885р. в м. Чернівці у родині священника. Пізніше його батько Микола Сіменович виїхав в США (1920) та був священником у церкві Св. Михаїла у Вест Пульмані (штат Іллінойс). Середню школу закінчив у Чернівцях, два роки вивчав електротехніку в Німеччині. Навчання перервав у зв'язку з мобілізацією до австрійського війська.

У 1907р. емігрував в США. У 1912р. закінчив медичний факультет університету ім. Лойола і оселився в Чикаго. В 1920р. приїхав у Галичину, був призначений президентом Петрушевичем до складу політичної місії уряду ЗУНР для переговорів у Лондоні. Повернувшись у США, очолив гетьманський рух, організував "Січ", за що згодом одержав отаманський пірнач з рук гетьмана Павла Скоропадського. У 1922р. влаштував святковий бенкет на честь митрополита Андрія Шептицького та диригента Української державної капели проф. О.Кошиця.

У 1933-34рр. організував і очолив український павільйон на Світовій виставці в Чикаго. В роки Другої світової війни гетьманська організація припинила свою діяльність, а після закінчення війни знову відновила роботу. Третій гетьманський з'їзд у 1952р. знову доручив йому очолювати гетьманський рух у США. Співорганізатор Ліги американців українського походження та УЛТ в Чикаго (головою якого був обраний у 1955-58рр.). Тривалим пам'ятником його діяльності в Чикаго є Український національний музей ім. д-ра М.Сіменовича, засновником якого та почесним президентом він був до кінця життя. Був одружений з Боїні-Веронікою Беррі. Виховали трое синів і одну дочку.

Помер 14 березня 1967 року.

Бібліографія: Пундій П. Доктор Мирослав Сіменович-Сіменс Мирослав (1885-1967) /П.Пундій //Лікарський вісник. – 1967. – Ч. 44. – С. 2840;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П. Пундій. – Львів: ТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 259-260.

Дмитро ТОДОСІЙЧУК

Лікар-фтизіатр і громадський діяч, проживає у Канаді. Народився 14 січня 1922р. в с. Гаврилівка на Буковині в селянській родині Тодосійчуків. Середню освіту здобув у Чернівцях, в 1941р. склав іспит зрілості. Медичну освіту закінчив у 1951р. в Граці (Австрія).

Емігрувавши у Канаду, спеціалізувався з легеневих хвороб і фтизіатрії. Працював лікарем-директором туберкульозного санаторію в Ste. Agathe des Monts у Квебеку (1961-72), потім -- директором туберкульозної лікарні у пров. Альберта (1975-87). Член УЛТПА в Монреалі, а

також належав до інших товариств: Канадської медичної асоціації, Канадського торакального товариства, Американської колегії фтизіатрів, Інтернаціонального об'єднання протитуберкульозних і респіраторних хвороб.

Брав активну участь в українському громадському житті: був членом Пласт-приятю, секретарем і скарбником КУКу, головою і скарбником Альбертського товариства збереження української культури, членом церковної ради кафедри Св. Івана, секретарем курсів українознавства та ін.

Займався меценатством в українській діаспорі.

Автор кількох наукових праць з проблем туберкульозу і гістоплазмозу. Одружений з Марією Макаревич. В родині двоє дітей: син Іван (1955 р.н.) – радіо-продюцент, дочка Тетяна-Марія (1960 р.н.) – медсестра. У 1991р. через хворобу очей (макулярна дегенерація) вийшов на пенсію.

Бібліографія: Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 288-289.

Володимир ФИЛИПОВИЧ

Народився в 1859р. у родині священика на Буковині. Гімназію закінчив у Чернівцях, медицину вивчав у Відні. У 1886р. був призначений лікарем-хірургом крайового шпиталю в Чернівцях, згодом став його директором. Тут же працював хірургом аж до виходу на пенсію в 1919р. Багато зробив для розвитку шпиталю.

Заснував бактеріологічну лабораторію і прозектуру, а також дитячу лікарню у Чернівцях, поширив мережу повітових лікарень у Сторожинці і Вижниці. Був співредактором віденського медичного квартального наукового вісника, в якому публікував свої наукові праці. В 1883р. відкрив явище переходу бактерій в нирках до сечі при деяких інфекційних хворобах. Ще перед винайденням реакції Відаля проводив при тифі з діагностичною метою спинномозкову пункцію, а в 1887р. звернув увагу наукової громадськості на велике поширення пелагри на Буковині, що сприяло розгортанню боротьби з цим захворюванням. Відома була у той час його праця про позаматкову вагітність. Він же є автором монографії про ілеус, у якій на підставі кількох власних операцій з'ясував причини, розпізнання і лікування цієї хвороби. Був тривалий час членом Найвищої Ради здоров'я у Відні.

Останні роки важко хворів і втратив кілька пальців через роботу з рентгенапаратом.

Помер у 1935 році.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 75-76;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 234-235.

Михайло ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

Народився 5 вересня 1918р. у Чернівцях в сім'ї професора гімназії, а згодом завідуючого кафедрою фізики педагогічного інституту у Львові.

У 1936р. закінчив Українську Академічну гімназію, вступив до медичного факультету Львівського університету. Отримавши диплом лікаря в 1941р., працював спершу в хірургічному, а відтак в пологово-гінекологічному відділенні Народної лікарни. У 1943р. переїхав у Німеччину і, працюючи в урологічному відділенні Гетінгенської університетської клініки, захистив докторську дисертацію на тему: "Аналіз ефективності трансмуральної резекції простати".

У 1949р. емігрував до США. Після підтвердження диплому та чотирирічної спеціалізації отримав посаду лікаря акушера-гінеколога, а згодом – директора шпиталю Сіденгема в Нью-Йорку. В 1980 р. став професором-координатором навчання акушерів-гінекологів у шпиталі “Мізерікордія” та інших акушерсько-гінекологічних відділеннях лікарень та поліклінік Нью-Йорку.

Член УЛГПА. В травні 1993р. прочитав курс лекцій з циклу “Гінекологічна патологія” в інституті удосконалення лікарів в Одесі.

Одружений з фармацевткою Іриною Ненаткович, директором на громадських засадах українського музею в Браунд Бруку.

Бібліографія: Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 77;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 239-240.

Северин ЧЕСНИКОВСЬКИЙ

Народився 12 квітня 1907р. в с. Задубрівці на Буковині, де його батько був директором школи. В 1919-27рр. навчався в Українській гімназії у Чернівцях та в українській бурсі ім. Юрія Федьковича.

У 1927р. поступив на медичний факультет в Бухаресті (Румунія), а закінчив медичну освіту у Празькому Кардовому університеті. Як студент у Празі організував і очолив відділ українського академічного козацтва “Запороже”, заснованого в Чернівцях.

Після закінчення навчання працював лікарем у празьких лікарнях, був директором санаторію “Янов” і займав високі посади у багатьох лікарських установах.

Працював лікарем-рентгенологом у Чехії, Німеччині, а згодом в Нью-Йорку (США).

У 1945р. переїхав у Мюнхен, де працював у головній дирекції УНРРА й ГРО як директор рентгенологічного відділу і санаторію у Гавтінгу. Допомогавав українським емігрантам.

У 1952р. емігрував у США. Спочатку працював у м. Трой, згодом – у лікарні в Огденбургу (штат Нью-Йорк). У 1958-61рр. був заступником директора лікарні легеневих хвороб в Ешдені (штат Кентуккі). У 1961р. розпочав і провадив лікарську практику у Скегтікову поблизу м. Трой. В Америці активно включився в українське життя. Був визначним членом Центрального об'єднання буковинських українців у США, Буковинської громади і Українського академічного козацтва “Запороже” в Нью-Йорку. Також був членом УНСоюзу, НТШ та УЛТПА в Нью-Йорку, інших американських лікарських і наукових товариств. Щедро жертвував на українські національні заходи і цілі.

Був одружений з баронесою Гільдегардою фон Стірувіць, донькою високого австрійського сановника.

Помер після тривалої хвороби 6 грудня 1975 року в Бостонській лікарні, похований на цвинтарі Скегтікоку.

Бібліографія: Доктор Северин Чесниковський: некролог //Лікарський вісник. – 1976. – Ч. 82-83. – С. 66;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – С. 314.

Опанас ШЕВЧУКЕВИЧ

Народився 17 березня 1902р. у с. Виженка Вижицького району (Буковина) у багатодітній родині сільського ткача. У рідному селі не було української школи, тому спочатку вчився у німецькій школі і лише потім вступив до української гімназії в Чернівцях. Під час канікул допомагав батькові у роботі.

Після закінчення гімназії вступив до Чернівецького університету, але розчарувався у румунській системі навчання і поїхав до Берліна, щоб вивчати медицину. Ціною неймовірних зусиль вдалося йому приступити до занять, але невдовзі мусив їх перервати, бо захворів на туберкульоз легенів і провів півроку в студентському санаторії. За порадою лікарів переїхав до Фрайбурга, де в 1929р. закінчив навчання та одержав диплом доктора медицини, захистив дисертацію на тему: “Про апулярні серпінгіозні еритеми”. Студентом познайомився з німецькою художницею Кете Кольвіц, яка захопила його

своїми гравюрами, допомагала матеріально і морально. Вона відкрила його природний талант і підтримувала захоплення скульптурою.

У 30-ті рр. працював лікарем в клініці д-ра Норберта в Берліні. На цей час припадає розквіт його фахового і мистецького обдарування. Об'їздив майже всю Європу, відвідав численні музеї й мистецькі виставки, поширив свої знання і повернувся на Буковину.

Десять років займався приватною практикою, досліджував історію карпатської народної медицини, написав ряд статей і книгу про дієтичне лікування.

Другою справою в його житті була скульптура. Він створив реалістичні портрети культурних діячів Буковини, зокрема письменників Осипа Маковея і Ольги Кобилянської, живописця Миколи Івасюка, етнографів Франтішека Ржегоржа і Михайла Керницького.

За часи радянської влади працював там же, друкував в газетах вірші та статті про життя на Буковині, писав про лікувально-дозоване голодування. Його методи природного лікування і лікування голодом схвалював проф. М.Д. Стражеско.

Під час Другої світової війни був репресований і ув'язнений румунською владою, вийшов з тюрми із підірваним здоров'ям та вибитим оком.

Після війни працював на кафедрі фармакології Чернівецького медичного інституту, займаючись водночас мистецькою і поетичною творчістю.

Помер в 1972 році.

Бібліографія: Гнатчук О.С. Медико-просвітня діяльність Опанаса Шевчукевича на сторінках буковинської преси /О.С. Гнатчук //Актуальні питання клінічної та експериментальної медицини: матеріали 85-ї підсумк. конф., присвяч. 60-річчю БДМА. – Чернівці: Медакадемія, 2004. – С. 360-363;

Дугаєва Т. Скульптор, доктор медицини Опанас Шевчукевич /Т.Дугаєва. – Чернівці: Зелена Буковина, 2002;

Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробніс. – Чернівці: Медакадемія, 1999. – С. 76;

Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – С. 246.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арсенич П.І. Бурачинський Ераст Титович /П.І. Арсенич //Енциклопедія Сучасної України у 25 т. Т. 3 /кер. наук.-ред. підготов. М.Г. Железняк. – К.: НАН України, НТШ, 2004. – С. 601-602.
2. Блонський Р.В. Видатний український військовий лікар Ярослав Окуневський /Р.В. Блонський //Вісник соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2004. – № 3. – С. 60-63.
3. Болгарина М.М. Н.Д. Монастирський – першовідкривач збудника правця /М.М. Болгарина, О.О. Савчук //Тези доп. 39-ої наук. конф. студентів, жовтень 1966 р. – Чернівці: Чернівецький мед. ін-тут, 1966. – С. 3-4.
4. Бородий Н.К. Медики на Украине в XVIII веке /Н.К. Бородий //Советское здравоохранение. – 1980. – № 9. – С. 64-67.
5. Володимир Залозецький – перший головний хірург /В.Е. Кардаш, В.В. Білоус, Ю.Т. Ахтемійчук, В.І. Білоус //Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2006. – Т. 5, № 3. – С. 91-93.
6. Врублевська В. Соломія Крушильницька: роман-біографія /В.Врублевська. – К.: Дніпро, 1986.
7. Ганіткевич Я. Українські лікарі-вчені першої половини ХХ ст. та їхні наукові школи: бібліографічні нариси та бібліографія /Я. Ганіткевич. – Львів: НТШ, Всеукраїнське лікарське товариство, 2002. – 544 с.
8. Ганіткевич Я. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 3 /Я.Ганіткевич, П. Пундій; наук. ред. Л. Пиріг. – Львів: НТШ, Всеукраїнське лікарське товариство, 2008. – 428 с.
9. Гнатчук О.С. Медико-просвітня діяльність Опанаса Шевчукевича на сторінках буковинської преси /О.С. Гнатчук //Актуальні питання клінічної та експериментальної медицини: матеріали 85-ї підсумкової конф., присвяч. 60-річчю БДМА. – Чернівці: БДМА, 2004. – С. 360-363.
10. Дасаев А.Н. Микулич Йоган /А.Н. Дасаев //БМЭ в 30 т. Т. 15 /гл. ред. Б.В. Петровский. – [3-е изд.]. – М.: Советская энциклопедия, 1981. – С. 232-233.
11. Доктор Северин Глинський: некролог //Лікарський вісник. – 1965. – Ч. 36. – С. 49-50.
12. Доктор Северин Чесниковський: некролог //Лікарський вісник. – 1976. – Ч. 82-83. – С. 66.
13. Доктор Тит-Євген Бурачинський. Моє життя: автобіографія і біографія /Тит-Євген Бурачинський //Лікарський вісник. – 1982. – Ч. 105. – С. 53-59.
14. Дуда А. Репресії проти української інтелігенції Буковини (1944-1951) /А.Дуда //Буковинський журнал. – 1996. – № 1-2. – С. 35-38.
15. Іван Андрійович Мікулич-Радецький (1850-1905) /В.П. Пішак, В.Е. Кардаш, В.І. Білоус, В.В. Білоус //Буковинський медичний вісник. – 2003. – № 2. – С. 219-221.

16. К истории медицины на Украине (на материале западных областей УССР, Закарпатья и Буковины): [сб. науч. тр. /научн. ред. И.Я. Шапиро]. – Львов: Львовск. мед. ин-тут, 1961. – 383 с.
17. Ківцера О.О. Іван Мікулич-Радецький – “німецький професор” із Буковини /О.О. Ківцера //Журнал вуш., нос. і горл. хвороб.-2002. – № 3. – С. 12-13.
18. Кобилянський С.Д. Історія медицини Буковини. Цифри і факти /С.Д. Кобилянський, В.П. Пішак, Б.Я. Дробіс. Чернівці: Медакадемія, 1999. – 248 с.
19. Коваленко П. Трагедія сім'ї Гузарів /П. Коваленко //Буковина. – 2000, 8 листопада.
20. Козловская М.П. О болезни Микулича /М.П. Козловская //Врачебное дело. – 1948. – № 9. – С. 825.
21. Колесов В.И. Монастырский Нестор Дмитриевич (1847-1888) /В.И. Колесов //БМЭ в 30 т. Т. 15 /гл. ред. Б.В. Петровский. – [3-е изд.], – М.: Советская энциклопедия, 1981. – С. 431.
22. Круглова Г.В. Микулича синдром /Г.В. Круглова // БМЭ в 30 т. Т. 15 /гл. ред. Б.В. Петровский. – [3-е изд.], – М.: Советская энциклопедия, 1981. – С. 233.
23. Медицина в Україні. Видатні лікарі. Кінець ХУІІ – перша половина ХІХ століть: біобібліографічний словник. Вип. 1. /наук. ред. С.М. Старченко. – К.: МОЗ України, ДНМ бібліотека. 1997. – 240 с.
24. Медицина в Україні. ХУІІІ – перша половина ХІХ ст.: біобібліографічний словник. (додатковий випуск) /наук. ред. Ю.К. Дупленко. – К.: МОЗ України, ДНМ бібліотека. 2002. – 135 с.
25. Мікулич-Радецький Іван Андрійович (1850-1905)/В.П. Пішак, В.Е. Кардаш, В.І. Білоус, В.В. Білоус //Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2003. – Т. 2, № 4. – С. 9-11.
26. Околов В.Л. Нестор Дмитриевич Монастырский (К 125 летию со дня рождения) /В.Л. Околов //Хирургия. – 1973. – № 1. – С. 150-151.
27. Осінчук Р. Доктор медицини Ярослав Воевідка: посмертна згадка /Р.Осінчук //Лікарський вісник. – 1981. – Ч. 101. – С. 103-104.
28. Очерки истории медицинской науки и здравоохранения на Украине /под ред. Б.Д. Петрова, В.Д. Братуся, К.Ф. Дупленко. – К.: Гос. мед. изд-во УССР, 1954. – 435 с.
29. Павлюк О.М. Буковина. Визначні постаті: 1774-1918: біографічний довідник /О.М. Павлюк. – Чернівці: Золоті литаври, 2000. – 252 с.
30. Пейсах Н.А. Иоганн Андреевич Микулич, его жизнь и деятельность (К 120-летию со дня рождения) /Н.А. Пейсах //Хирургия. – 1971. – № 2. – С. 145-146.
31. Пішак В.П. Монастирський Нестор Дмитрович (1847-1888) /В.П. Пішак, Ю.Т. Ахтемійчук //Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2004. – Т. 3, № 2. – С. 7-9.
32. Пішак В.П. Нестор Дмитрович Монастирський /В.П. Пішак, Ю.Т. Ахтемійчук //Буковинський медичний вісник. – 2002. – № 1-2. – С. 125-126.

33. Помер д-р Тит Бурачинський //Лікарський вісник. – 1968. – Ч. 50. – С. 64.
34. Пундій П. Доктор Мирослав Сіменович – Сіменс Мирослав (1885-1967) /П.Пундій //Лікарський вісник. – 1967. – Ч. 44. – С. 2840.
35. Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 1: естафета поколінь національного відродження /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1994. – 326 с.
36. Пундій П. Українські лікарі: біобібліографічний довідник. Кн. 2: лікарі діаспори та їх діяльність для рідного краю /П.Пундій. – Львів, Чикаго: НТШ у Львові, Лікарська комісія, 1996. – 446 с.
37. Рябышенко О.Г. первые больницы в Черновцах /О.Г. Рябышенко //Советское здравоохранение. – 1965. – № 1. – С. 68-69.
38. Старик В. Трагедія родини Гузарів /В. Старик //Час. – 1992, 28 лютого.
39. Теличкин И.А. Иоганн Микулич (К 150-летию со дня рождения) /И.А. Теличкин //Хирургия. – 2000. – № 3. – С. 69-71.
40. Харкевич М. Доктор Ярослав Воевідка /М. Харкевич //Лікарський вісник. – 1981. – Ч. 101. – С. 102-103.
41. Шапиро И.Я. Из истории медицинского образования в западных областях Украины и на Буковине /И.Я. Шапиро. – Львов: Изд-во Львовского ун-та, 1957. – 62 с.
42. Шапиро И.Я. Развитие высшего медицинского образования и медицинской науки в западных областях Украины, на Буковине и в Закарпатье в XVI-XX вв. (1595-1965 гг.); автореф. дисс. на соискание учен. степени доктора мед. наук: спец. 784 “Теория и организация здравоохранения” /И.Я. Шапиро. – К., 1968. – 37 с.
43. Шевчукевич О. Доктор Євген Кобринський: некролог /О.Шевчукевич //Лікарський вісник. – 1939. – Ч. 1-2. – С. 103-104.